

Toiminta-avustuksia koskevat linjaukset

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta 04.12.2025
967/02.05.01.00/2025

Valmistelija

Hyvinvointi- ja yhdistyskoordinaattori Kirsi Ala-Jaakkola, puh. 040 480 9542
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 6 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tehtävä kytkeytyy kunnan lakisääteiseen tehtävään. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lisäksi kunnan on tehtävä yhteistyötä muiden julkisten tahojen, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Kunnan on myös edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikuttamismahdollisuuksia. Liikuntalain (390/2015) 5 §:ssä todetaan, että yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kunnan tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle mm. tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta. Nuorisolain (1285/2016) 8 §:n mukaan kunnan tulee tukea nuorten kansalaistoimintaa ja tehdä yhteistyötä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain (166/2019) 3 §:ssä säädetään muun muassa, että kunnan tulee edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa ja edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa.

Kansalaisjärjestöstrategiassa 2023–2027 (Valtioneuvoston periaatepäätös kansalaisjärjestöjen toimintaedellytysten kehittämisestä) todetaan, että kansalaisjärjestöt edistävät ihmisten hyvinvointia, demokratiaa ja osallisuutta, lisäävät luottamusta sekä vahvistavat yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja kriisinkestävyyttä. Strategia korostaa myös sen tärkeyttä, että kunnat ja hyvinvointialueet tunnistavat tehtäviensä kannalta keskeiset kansalaisjärjestöt ja niiden kanssa tehtävän yhteistyön tuottaman lisäarvon ja myöntävät avustuksia ja uudistavat avustuskäytäntöjä sekä huolehtivat kansalais- ja vapaaehtoistoiminnan käyttöön tarkoitettujen tilojen saatavuudesta.

Yhdistyksillä on hyvin monipuolista toimintaa ja ne saavuttavat eri-ikäisiä ihmisiä eri elämäntilanteissa. Jäsenilleen ja muille kuntalaisille tarjoamansa mielekkään toiminnan lisäksi yhdistykset tarjoavat myös kanavan niille, jotka haluavat tehdä vapaaehtoistyötä yhdistyksessä. Yhdistyksillä on suuri merkitys paraislaisten hyvinvoinnin tukemisessa.

Nykyisen linjauksen mukaan kaupunki jakaa yhdistyksille avustuksia kulttuuritoimintaa, lasten ja nuorten toimintaa ja liikuntatoimintaa varten. Tänä vuonna toiminta-avustusta kulttuuritoimintaa ja lasten nuorten toimintaa varten on myönnetty 39 yhdistykselle. Suurimman avustuksen sai Pargas Hembygdsförening rf (15 000 euroa). Seuraavat kolme suuremman avustuksen saaneet yhdistykset ovat Föreningen Teaterboulage Yhdistys rf (5 000 euroa), Åbolands Hantverk rf (4 500 euroa) ja Pargas 4-H rf (3 100 euroa). Muut avustukset ovat olleet 200–1 400 euroa. Kolmelle yhdistykselle myönnettiin 500 euroa tapahtuma-avustuksena ja niitä kehoitettiin hakemaan jatkossa tapahtuma-avustusta. Kokonaissumma oli 39 100 euroa. Toiminta-avustusten

lisäksi myönnetään tapahtuma- ja projektiaavustuksia ja kohdennettuja projektiaavustuksia kulttuuritoimintaa varten sekä taiteen perusopetuksen avustuksia.

Toiminta-avustuksia liikuntatoimintaa varten maksettiin 11 urheiluseuralle. Suurimmat avustukset saivat Pargas Idrottsförening rf (40 000 euroa), Paraisten Sport ry (6 000 euroa), Skating Team Parainen ry (4 600 euroa) ja Paraisten Badminton ry (4 000 euroa). Kokonaissumma oli 62 000 euroa. Toiminta-avustusten lisäksi myönnetään kohdennettuja avustuksia (esimerkiksi järjestö- ja toimihenkilökoulutus, nuoriso-ohjaajakoulutus, kuntoliikunnan ohjaajakoulutus, nuorten koulutusleirit, avustukset valtakunnallisia suur tapahtumia varten, urheiluleirit sekä muut avustusmuodot, joita kaupunki pitää merkityksellisinä), valmentaja-avustuksia ja vuokra-avustuksia urheiluseuroille.

Sote-uudistuksen yhteydessä vastuu sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksista siirtyi hyvinvointialueille. Tänä vuonna Varsinais-Suomen hyvinvointialue oli varannut järjestöavustuksiin 2,7 miljoonaa euroa. Avustushakuaajan kuluessa saapui 164 hakemusta, joiden kokonaissumma oli 4,8 miljoonaa euroa. Avustettavan toiminnan tulee kytkeytyä Varhan strategiaan tarpeisiin, jotka muodostuvat

- väestötasoisista tavoitteista väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi
- palvelutuotannon tukemisen näkökulmasta.

Strategiset väestötasoiset tavoitteet asetetaan alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa. Hyvinvointisuunnitelma ohjaa Varhan avustusten allokointia tukemaan yhteisesti asetettuja tavoitteita.

(Lähde: Varsinais-Suomen hyvinvointialueen avustusperiaatteet ja avustusten hakuohje)

Nykyinen avustusjärjestelmä sulkee pois osan kunnassa toimintaa harjoittavista yhdistyksistä. Varsinkin pienempien paikallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen osalta Varhan kriteerit voivat muodostaa kynnyksen avustuksen hakemiseen. Nämä yhdistykset tuovat ihmisiä yhteen, järjestävät mielekästä toimintaa ja torjuvat yksinäisyyttä, mutta eivät käytännössä ole yhdistysavustusten piirissä. Siksi on perusteltua tarkistaa kaupungin nykyisiä yhdistysavustusten kriteereitä ja arvioida tarvetta avustusmenettelyn uudistamiselle.

Esittelijä

Hyvinvointi- ja vapaa-aikajohtaja Ann-Sofie Isaksson, puh. 050 596 2601
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta keskustele tarpeesta tarkistaa yhdistysten toiminta-avustuksia koskevia linjauksia.

Päätös
